T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ISPARTA BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

ISPARTA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ISPARTA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **41**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ISPARTA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 11
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 11
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 12
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 12
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 14
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 14
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 19
9. EKLER 35

www.balioglu.net

TABLOLAR

Tablo 1: Kurumun Personel Durumu Tablosu 5
Tablo 2: Kurumun Ortağı Olduğu Şirketlerine İlişkin Tablo 5
Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gider Gerçekleşmeleri Tablosu (TL) 6
Tablo 4: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri Tablosu (TL) 6
Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL) 7
Tablo 6: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL) 7
Tablo 7: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL) 8
Tablo 8: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Alacak Tablosu (TL) 8

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Tapuda Kurum Adına Kayıtlı Taşınmazların Bir Kısmının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

2. Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mevzuata Uygun Olarak Yapılmaması

3. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Detayının Mevcut Durumu Göstermemesi

4. Tahakkuk Eden Mevduat Faiz Gelirinden Yapılan Stopaj Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kamu İdaresinin Kiraya Verilen ve Üzerinde İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazlarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

2. Verilen Teminat Mektuplarının Muhasebe Kaydının Yapılmaması

3. İhaleyle Verilen Halk Otobüsü Hatlarında Kira Süresinin Belirlenmemesi

4. Başkanlık Makamınca Yapılması Gereken Temsil Ağırlama Giderlerinin, Başka Harcama Birimleri Tarafından da Yapılması

5. Taşınmazların İhale Olmaksızın İşgalci Konumunda Bulunan Kişilere Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

6. Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Ecrimisil Alınarak Kullandırılmaya Devam Ettirilmesi

7. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

8. Belediye Başkanına Ortak Projelere İlişkin Genel Yetki Verilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre; Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, genel olarak İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55'inci maddesinde, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından denetleneceği, 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

Bununla birlikte; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 77'nci maddesine göre; malî yönetim ve kontrol sisteminin zaafa uğradığı, yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan Cumhurbaşkanının onayı üzerine İçişleri Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili belediyenin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirme yetkisine sahiptir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden yapılandırılan ve İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne; Belediyelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek,

sonuçlandırmak ve geliştirmek, belediye yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, belediye personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, belediye teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi görevler verilmiştir. Yine belediyelerin; altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek, kentsel dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak, atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak yetkisi de 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiştir.

www.balioglu.net

Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olan Belediyelerin kuruluşu, organları, yönetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esasları 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nda düzenlenmiştir. Buna göre belediyeler, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı,

- Coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık gibi temel hizmetler,

-Zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile gıda bankacılığı gibi sosyal hizmetler,

-Yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini,

- Açıp ve işletmesi suretiyle her türlü sağlık tesisi sağlık tesisi,

- Mabetler ile kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını ve bu amaçla bakım ve onarım

Hizmetlerini kurumun malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alarak yerine getirir.

Belediyeler; Kanun ve Kararnamelerle verilen yetkiler çerçevesinde yönetmelik çıkarmak; belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek; gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak gibi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak yetki ve imtiyazlara haizdirler.

İdari ve mali özerkliğe sahip olan Belediyeler, kanun ve kararnamelerle verilen görevlerinin icrası için kendi bütçelerini yapmaya, kanun ve kararnamelerle kendilerine tahsis edilen gelirlerini toplamaya ve yine kanunlarla belirlenen giderleri yapmaya yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanunu'nun 3'üncü maddesinde belediye organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olarak sayılmıştır.

5393 Sayılı Belediye Kanunun 17 inci maddesinde belediye meclisinin belediyenin karar organı olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçilmiş üyelerden oluştuğu; 33 üncü maddesinde belediye encümeninin belediye başkanının başkanlığında belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden oluştuğu; 37 inci maddesinde ise belediye başkanının, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olduğu ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usûllere göre seçileceği belirtilmiştir.

Belediye teşkilâtı norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.

www.balioglu.net

5393 Sayılı Belediye Kanunun 49'uncu maddesinde norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği; belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği düzenlenmiştir.

Bu çerçevede çıkarılan Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan personelle ilgili ilke ve esaslar belirlenmiştir. Yönetmelikle belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri, hukuki durumları ve hizmet özellikleri esas alınarak gruplanmış ve grup da kendi nüfusuna göre alt gruplarına ayrılmıştır. Belediyeler adrese dayalı nüfus sayımına göre belirlenmiş olan norm kadro sayısına bağlı kalmak kaydıyla, memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi statüsünde çalıştıracağı personel sayısını belirlemektedir.

696 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan Kararnamede yazılı şartları taşıyanları Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikle belirlenen ilke ve esaslara tabi olmadan çalıştırılabilmektedir.

www.balioglu.net

Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, büyükşehir belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür.

Belediyede çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup, sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanunun 49' ncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik gereği Isparta Belediyesine ayrılan kadro sayıları ile fiilen çalışan personel sayıları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Kurumun Personel Durumu Tablosu

Personel İstihdam Şekli	Norm Kadro Sayısı	Çalışan Sayısı
657	690	211
Sözleşmeli 5393/49'ncu madde	-	1
Kadrolu İşçi	335	264
Geçici İşçi	138	17
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1075

Isparta Belediyesinin doğrudan veya dolaylı ortağı olduğu şirketlere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 2: Kurumun Ortağı Olduğu Şirketlerine İlişkin Tablo

Adı	Sermaye Tutarı	Belediyenin Sermaye Oranı(%)
ISBEL A.Ş	50.000	100
ISPAŞ A.Ş	60.000.000	99,71
BELMAŞ A.Ş.	25.000.000	98,11
ISTEM LTD:	10.000	Dolaylı Ortak
BERİL MADENCİLİK LTD.	10.000	Dolaylı Ortak
GÜL FUARCILIK LTD.	250.000	Dolaylı Ortak

1.3 Mali Yapı

Belediyenin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren Meclis Kararıdır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

Kurumun son 3 yıla ilişkin bütçe gelir/gider gerçekleşmeleri tablosu ile 2018 yılı gelir/gider bütçe tahmini ve gerçekleşme tablolarına aşağıda yer verilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 3: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gider Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

BÜTÇE TERTİBİ	2016	2017	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
PERSONEL GİDERLERİ	36.090.605,63	37.590.258,52	4,15	40.109.748,42	6,70
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.454.545,11	6.968.206,28	7,95	7.437.798,26	6,74
MAL VE HİZMET ALIMI	77.865.000,03	89.799.103,86	15,33	130.935.901,17	45,81
FAİZ GİDERLERİ	3.320.869,02	1.914.960,28	-42,34	395.643,76	-79,34
CARİ TRANSFERLER	6.154.114,77	8.183.418,67	32,97	7.482.581,51	-8,56
SERMAYE GİDERLERİ	42.001.274,85	48.662.744,41	15,86	101.915.435,48	109,43
SERMAYE TRANSFERLERİ	2.164.725,08	24.133.939,19	1.114,87	30.960.114,93	28,28
TOPLAM	**174.051.134,49**	**217.252.631,21**	**24,82**	**319.237.223,53**	**46,94**

Toplam bütçe giderlerindeki artış 2018 yılında bir önceki yıla kıyasla %46,94 olarak gerçekleşirken, sermaye giderleri tertibinde 2018 yılında %109'luk bir artış meydana gelmiştir. Bu artışın nedeni inşaatı devam eden yeni Isparta Otogar ve Yaşam Alanı projesidir. Tamamen Belediye kaynakları ile yapılan 89.993.000-TL ihale bedelli projeye ilişkin giderler bu oranda bir artış meydana getirmiştir. Mal ve hizmet alımı giderleri de %45 oranında artış göstermiştir.

www.balioglu.net

Tablo 4: Kurumun Son 3 Yıl Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

BÜTÇE TERTİBİ	2016	2017	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2018	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
VERGİ GELİRLERİ	20.395.354,49	23.636.850,78	15,89	23.526.035,87	-0,47
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	53.040.934,06	50.404.712,97	-4,97	64.849.340,19	28,66
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	1.112.091,44	523.202,00	-52,95	361.716,00	-30,86
DİĞER GELİRLER	110.692.932,72	137.450.114,81	24,17	156.715.225,18	14,02
SERMAYE GELİRLERİ	14.644.002,69	2.617.467,75	-82,12	4.590.463,98	75,38
RED VE İADELER (-)	59.535,21	44.308,35	-25,58	328.305,15	640,96
TOPLAM	**199.825.780,19**	**214.588.039,96**	**7,39**	**249.714.476,07**	**16,37**

Kurumun 2018 yılı gelir gerçekleşmelerine bakıldığında %16,37'lik bir artışın meydana geldiği görülmektedir. Bütçe gelirlerinde ortaya çıkan söz konusu artış, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile diğer gelirlerde meydana gelen % 28,66 ve % 14,02'lik artışlardan kaynaklanmaktadır. İdare tarafından takip ve tahsili yapılan vergi gelirleri ise yaklaşık olarak bir önceki yıl seviyesinde kalmıştır.

Tablo 5: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

BÜTÇE TERTİBİ	2018 BÜTÇE TAHMİNİ	2018 GERÇEKLEŞEN GİDER	2018 GERÇEKLEŞME ORANI (%)	TOPLAM GİDERE ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	54.383.714,76	40.109.748,42	73,75	12,56
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	9.417.125,24	7.437.798,26	78,98	2,33
MAL VE HİZMET ALIMI	156.894.160,00	130.935.901,17	83.45	41,02
FAİZ GİDERLERİ	29.610.000,00	395.643,76	1,34	0,12
CARİ TRANSFERLER	11.176.000,00	7.482.581,51	66,95	2,34
SERMAYE GİDERLERİ	289.510.000,00	101.915.435,48	35,20	31,93
SERMAYE TRANSFERLERİ	11.450.000,00	30.960.114,93	170,39	9,70
YEDEK ÖDENEK	57.559.000,00	0,00	0,00	0,00
BORÇ VERME	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	**620.000.000,00**	**319.237.223,53**	**51,49**	**100,00**

Kurumun 2018 yılı gider bütçe gerçekleşmeleri arasında en yüksek sapma faiz giderlerinde olmuştur. İller bankası kredileriyle finansmanı planlanan projeler için bütçeye konulan ödeneğin tamamına yakını, genel ekonomik koşulların dikkate alınması sonucu planlanan projelerden vazgeçilmesi sebebiyle kullanılmamıştır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu (TL)

BÜTÇE TERTİBİ	2018 BÜTÇE TAHMİNİ	2018 GERÇEKLEŞEN GELİR	2018 GERÇEKLEŞME ORANI (%)	TOPLAM GELİRE ORANI (%)
VERGİ GELİRLERİ	44.885.000,00	23.526.035,87	52.41	9.42
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	77.364.000,00	64.849.340,19	83.82	25.97
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	920.000,00	361.716,00	39.32	0.14
DİĞER GELİRLER	467.609.000,00	156.715.225,18	33.51	62.76
SERMAYE GELİRLERİ	29.322.000,00	4.590.463,98	15.66	1.84
RED VE İADELER (-)	-100.000,00	-328.305,15	328.30	-0,13
TOPLAM	620.000.000,00	249.714.476,07	40.28	100,00

Mali tablolar incelendiğinde; bankalarda 11.334.815,80 TL nakit para bulunduğu anlaşılmaktadır.

Kurumun 31.12.2018 tarihi itibariyle; kısa ve uzun vadeli alacakları ile borçlarının toplamı aşağıda yer verilen tablolarda görülmektedir.

Tablo 7: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Yükümlülük Tablosu (TL)

KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	Tutar
Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	5.696.028,14
Faaliyet Borçları	25.813.077,60
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	12.796.667,83
Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	10.075.497,05
Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	897.703,68
Borç ve Gider Karşılıkları	3.664.292,28
TOPLAM	**58.943.266,58**
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	**Tutar**
Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	1.750.000,00
Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	14.763.235,43
Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	80.000,00
Borç ve Gider Karşılıkları	26.884.498,70
TOPLAM	**43.477.734,13**
GENEL TOPLAM	**102.421.000,71**

Tablodan kurumun kısa ve uzun vadeli yükümlülüklerinin büyük kısmının kısa ve uzun vadeli gider karşılıklarından kaynaklandığı mali borçların ise daha düşük tutarda olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Kurumun 31.12.2018 İtibariyle Alacak Tablosu (TL)

www.balioglu.net

KISA VADELİ ALACAKLAR	Tutar
Gelirlerden Alacaklar	614.568,01
Takipli Alacaklar	79.564.998,64
Tecilli ve Tehirli Alacaklar	3.778.330,46
Diğer Faaliyet Alacakları	412.225,40
Kurum Alacakları	6.122.986,00
Kişilerden Alacaklar	974.064,82
Devreden Katma Değer Vergisi	45.279.525,98
TOPLAM	**136.746.699,31**
UZUN VADELİ ALACAKLAR	**Tutar**
Tecilli ve Tehirli Alacaklar	3.624.093,49
TOPLAM	**3.624.093,49**
GENEL TOPLAM	**140.370.792,80**

Kısa vadeli alacaklar içerisinde 79.564.998,64-TL ile en yüksek tutar Takipli Alacaklar Hesabıdır. Söz konusu hesabın 42.719.844-TL'si ITKM (Isparta Kültür ve Ticaret Merkezi) Projesine ilişkindir. Dava konusu olan bu hususta alacak takibi anlamında gerekli prosedürler Belediye tarafından yerine getirilmiş olup yasal süreç devam etmektedir.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen ve mali yıl esasına göre tutulan tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

www.balioglu.net

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,

gösterir.

www.balioglu.net

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum üst yönetim ve çalışanlarının iç kontrol sisteminin geliştirilmesi yönündeki pozitif ve destekleyici tavırlarının sistemin kalitesini olumlu yönde etkileyen bir yönetim anlayışı oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bu yönde atılmış adımlardan biri olan etik sözleşmelerinin imzalanması ve personel dosyalarına konulması özü itibarıyla biçimsel bir gelişmeyi yansıtsa da bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesindeki etkisi önemlidir.

Belediyede, çalışanlarının katılımıyla ve ilgili mevzuat gerekliliklerıyle uyumlu bir çerçevede stratejik plan ve stratejik planın yıllık uygulamasına yönelik performans programı hazırlanmış olması, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi performans yönetimini oluşturmada önemli bir adımdır. Stratejik plan amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik

hedefler ve bu hedeflere ilişkin faaliyetlerin bütçe kaynaklarına ilişkin gerçeklikler çerçevesinde belirlenmesi ve sağlam kaynaklara dayandırılması da daha gerçekçi bir bütçe oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

Bu anlamda bir diğer önemli gelişme de kurumun tüm birimlerinde iş tanımlarının yapılıp iş akış şemalarının çıkarılması yönündeki çalışmalardır. Bu çalışmaların tamamlanmasıyla kurumda görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlemesi sağlanacaktır. Belediyede ön mali kontrol çalışmaları yürütülmekle birlikte, sistemin İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmasıyla daha etkili hale geleceği beklenmelidir.

Yukarıda belirtilen gelişmeler kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamakla beraber bu çerçeveyi destekleyecek unsurların da hayata geçirilmesi önemlidir. Bu bağlamda;

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun kurulmaması ve İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planın hazırlanmamış olması önemli bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. İç kontrollerin işlerliğinin daha üst bir seviyeye taşınabilmesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının en kısa zamanda hazırlanması,
- Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üreten ve analiz yapma imkanı sunan yönetim bilgi sisteminin etkinliğinin geliştirilmesi,
- Kurum stratejik planında belirlenmiş amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin çalışanların katılımıyla tanımlanarak söz konusu risklerin nasıl karşılanacağının değerlendirilmesinin yapılması,
- Yetki devrine ilişkin sınırların açıkça belirlenerek yazılı olarak bildirilmesi

sistemin eksik kalan yönlerini tamamlayacaktır.

Kurum kültürünün, yıllardır süregelen alışkanlıkların değiştirilmesi ve mevzuatın öngördüğü yeni yönetim anlayışına uyum sağlama çalışmalarının zorluğu ortadadır. Ancak yasal zorunluluk olarak başlatılan bu çalışmaların gerçek yarar ve değerinin, daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Isparta Belediyesi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Tapuda Kurum Adına Kayıtlı Taşınmazların Bir Kısmının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Belediyeye ait taşınmazlara ilişkin tapu kayıtları ile muhasebe kayıtları üzerinde yapılan incelemede; bir kısım taşınmazın Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar Formunda görünmesine, diğer bir ifadeyle, Tapuda Belediye adına tescilli olmasına rağmen Belediyenin muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmelik'inin 187'inci maddesinde;

"(1) Maddi duran varlıklar hakkında; Taşınır Mal Yönetmeliği ve 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin ilgili hükümleri ile aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

a) Maddi duran varlıkların hesaplara alınması

Edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınır. Maliyet bedeline varlıkların elde edilmesinde yapılan her türlü gider ilave edilir. Bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıklar varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile hesaplara alınır…" denilmektedir.

"Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 'Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*

www.balioglu.net

Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır. Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir." denilmektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanıp konsolide edilmesi; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de tüm taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, yukarıda yer verilen hükümlerden anlaşılacağı üzere; tapuda kayıtlı taşınmazların maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir. Yapılan incelemelerde, belediye mülkiyetinde bulunup muhasebe kayıtlarında yer almayan taşınmazların bulunduğu, görülmüştür.

www.balioglu.net

Isparta Belediyesi'nin 31.12.2018 tarihli bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabında 29.179.083,72 TL, 251 Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabında 90.098.800,90 TL, 252 Binalar Hesabında 43.859.415,31 TL borç bakiyesi bulunmaktadır. Belediyece yapılan envanter ve değerleme çalışmaları neticesinde 250, 251 ve 252 hesaplarında toplam 552.816.998 TL'lik taşınmazının yer alması gerektiği ancak bu taşınmazların bir kısmının muhasebede ve mali tablolarda yer almadığı ilgili hesaplarda toplam 163.137.299,93 TL nin kayıtlı bulunduğu görülmüştür. Ayrıca değerleme çalışmaları esnasında taşınmazın fiili durumu gözetilerek değerleme yapıldığından 36 adet taşınmazın cins tashihinin de yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yer Altı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabının olması gereken tutardan toplam 389.679.698,07 TL az görünmesine yol açarak mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini olumsuz etkilemektedir. Kurum bilançosunda yer almayan 389.679.698,07 TL'lik tutar, belediyenin maddi duran varlık hesaplarında bir bütün olarak hataya neden olmakta ve Kurum bilançosundaki Maddi Duran Varlıklar Hesaplarına ilişkin tutarlar gerçek değeri yansıtmamaktadır..

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Mülkiyetinde bulunan taşınmazların ve tahsisli taşınmazların güncelleme çalışmaları devam etmekte olup eksiklerimiz giderildikten sonra muhasebe kayıtlarına girilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuza iştirak edilmiştir. İdare envanter ve değerleme çalışmalarını tamamlayarak ilgili taşınmazları muhasebe kayıtlarına alması gerekmektedir. 250, 251 ve 252 maddi duran varlık hesaplarını olması gerekenden 410.474.093,33 TL eksik görünmekte ve mali tablolarda hataya yol açmaktadır. İdarenin mali tablolarında maddi duran varlık hesaplarındaki tutarların gerçek olması mali tabloların güvenilirliği açısından önemlidir.

BULGU 2: Tahsisli Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Mevzuata Uygun Olarak Yapılmaması

Belediye'nin tahsis ettiği 12 adet taşınmaz ile tahsisli olarak kullandığı 2 adet taşınmazın muhasebeleştirilmesinde ilgili hesapların kullanılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

27 Mayıs 2016 tarih ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete' de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişine ilişkin 189'uncu maddesinde; tahsise konu edilen arazi ve arsaların, tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, ve yine 252 Binalar Hesabının işleyişine ilişkin 193'üncü maddesinde; tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilirken varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Belediyenin, Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlar için kullanacağı hesaplara da 2018 Mahalli İdareler Detay Hesap Planında yer verilmektedir. Buna göre; İdarenin tahsis ettiği taşınmazlar için ilgisine göre; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar ile 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesaplarının kullanılması gerektiği kayıt altına alınmaktadır. İdarenin tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise; 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabının kullanılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; taşınmazların

yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup İdare, bu kavram uyarınca varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

İdarenin tahsisli taşınmaz kullanımına ilişkin kayıtları da içerecek şekilde mali tablo düzenlemesinin, mali tablo kullanıcılarına şeffaf ve sağlıklı bilgi sunulmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazların ve tahsisli taşınmazların güncelleme çalışmaları devam etmekte olup eksiklerimiz giderildikten sonra muhasebe kayıtlarına girilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, çalışmaların tamamlanması akabinde kayıtların yapılacağı bildirilmiştir. İdarenin mevcut taşınmazlarının kullanımının takibi için ilgili taşınmazları muhasebe kayıtlarına alması gerekmektedir. İdarenin tahsisli taşınmaz kullanımına ilişkin kayıtları da içerecek şekilde mali tablo düzenlemesinin, mali tablo kullanıcılarına şeffaf ve sağlıklı bilgi sunulmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Detayının Mevcut Durumu Göstermemesi

Kamu idaresinin 31.12.2018 tarihli bilançosunun 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında gösterilen tutarların gereceği yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Belediye'nin 31.12.2018 tarihli bilançosunun 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesi 110.593.260,68 TL'dir. Ancak, İdare tarafından sunulan bilgi ve belgeler üzerinden yapılan incelemeler sonucunda, 5 adet yatırımının halen devam ettiği, bu yatırımlar için 2018 yılı sonu itibari ile yapılan toplam harcama tutarının 81.540.945 TL olduğu ve 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesinin İdarenin bilançosunda bu tutar kadar olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde; 31.12.2018 tarihi itibariyle, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının bakiyesini oluşturan alt hesaplarda farklılıkların ortaya çıktığı, bu farlılıkların nedeninin geçici kabulü yapılan işlerin ilgili oldukları maddi duran varlık hesabına aktarılmaması olduğu tespit edilmiştir.

Muhasebe Yönetmeliği'nin 205'inci maddesine göre, gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sâri olarak yapımı süren işlere ilişkin tutarların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi, bu hesapta izlenen tutarlardan tamamlanıp geçici kabulü yapılanların ise ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yönetmelik hükümlerine uygun aktarma kayıtlarının yapılmaması sonucunda Kurumun 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bakiyesi 31.12.2018 itibariyle olması gerekenden 29.052.315,68 TL fazla, ilgili maddi duran varlık hesapları ise olması gerekenden bu tutar kadar eksik görünmektedir.

Yukarıda belirtilen hatalı uygulama nedeniyle, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı tamamlanan yatırımları içermektedir. Bu durumda cari yılda devam etmekte olan yatırımların sağlıklı biçimde izlenmesi mümkün olmamaktadır. Yatırım harcamaları ile tamamlanan yatırımların ilgili maddi duran varlık hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapımı süren işlere ilişkin tutarların 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmesi, bu hesapta izlenen tutarlardan tamamlanıp geçici kabulü yapılanların ise ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması işlemleri 2019 yılında yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgumuza iştirak edilerek Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının gerçeği durumu yansıtmadığı kabul etmiş ve bulgumuz doğrultusunda işlem tesis edeceğini bildirmiştir. Ancak 2018 yılı mali tablolarında 258 Hesabı olması gerekenden 29.052.315,68 TL fazla ve ilgili duran varlık hesapları aynı tutar kadar eksik görülmektedir.

BULGU 4: Tahakkuk Eden Mevduat Faiz Gelirinden Yapılan Stopaj Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Kamu idaresinin mevduat hesaplarına tahakkuk eden faiz gelirlerinden yapılan stopaj kesintilerinin muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gayri Safilik İlkesi" başlıklı 39'uncu maddesine göre; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği; Faaliyet Sonuçları Tablosunun ilkelerinin düzenlendiği 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider

www.balioglu.net

hesaplarında izleneceği; Gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "600 Gelirler Hesabı" başlıklı 368'inci maddesinde; bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin 600 Gelirler Hesabında izlenmesi gerektiği ve "800 Bütçe Gelirleri Hesabı" başlıklı 382'nci maddesinde; mevzuatı gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatların 800 Bütçe Gelirleri Hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Isparta Belediyesinde, 600 Gelirler 800 Bütçe Gelirleri Hesaplarına, vadeli mevduat hesapları için tahakkuk eden faizlerin stopaj kesintisi sonrası oluşan net tutarı kaydedilmiştir. 2018 yılı sonu itibariyle 600.05.01.09.03 Mevduat Faizleri Hesabına brüt faiz geliri tutarı olan 2.678.512,52 TL'nin kaydedilmesi gerekirken, stopaj kesintisi sonrası Kurumun elde ettiği net faiz geliri olan 2.329.141,33 TL' nin kaydedilmesi sonucu, 600 Gelirler Hesabına mevduat faiz gelirlerinden yapılan 349.371,19 TL' lik stopaj tutarı kadar eksik kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; " Bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak Belediyemizin Mevduat Hesaplarından tahakkuk eden faiz gelirleri gelir hesaplarına brüt faiz geliri olarak kayıt edilmiş olup örnek olarak 06.05.2019 vade dönüşü mevduat faiz geliri 5954 no lu yevmiye kaydıyla "Brüt Faiz Geliri Muhasebe Kaydı" yapılmıştır. İdaremizce bundan sonraki tahakkuk eden faiz gelirleri brüt olarak gelir hesaplarına alınacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulgu konusu hususlara ilişkin tespitlerimize iştirak etmekte ve gereğinin yapıldığını bildirmektedir. Kamu idaresinin bu konuya yönelik uygulamaları müteakip denetim döneminde takip edilecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kamu İdaresinin Kiraya Verilen ve Üzerinde İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazlarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Kamu idaresi tarafından kiraya verilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen

taşınmazlarının ilgili hesaplarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Taşınmazlardan kiraya verilenler ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlerin kayıtlı değerleri ile izlenebilmesi amacıyla 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ihdas edilmiştir.

Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

www.balioglu.net

Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir. Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

Belediye tarafından kiraya verilen 893 adet taşınmaz ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen 2 adet taşınmazın, yukarıda yer verilen ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür. Kiraya verilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen çok sayıdaki taşınmazın, mali tablo kullanıcılarına doğru bilgi üretilmesini sağlamak amacıyla hesaplarda izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazların ve tahsisli taşınmazların güncelleme çalışmaları devam etmekte olup eksiklerimiz giderildikten sonra muhasebe kayıtlarına girilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; kiraya verilenler ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı kabul edilerek Bulgumuz doğrultusunda işlem tesis edileceği bildirilmiştir. Belediyenin dönem sonu mali tablolarında; 990 'Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri' Hesabı, 993 'Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri' Hesabı ile 999 'Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı' Hesabı yer almamaktadır. Kiraya verilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen çok sayıdaki taşınmazın, mali tablo kullanıcılarına doğru bilgi üretilmesini sağlamak amacıyla ilgili hesaplarda izlenmesi gerekmektedir

BULGU 2: Verilen Teminat Mektuplarının Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Belediye tarafından mahkemelere ihtiyati haciz istemine istinaden teminat mektubu verildiği; ancak, verilen bu teminat mektuplarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

Muhasebe Yönetmelikleri gereğince, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile kamu idarelerinin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemler ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülükler ile kamu idarelerinin her türlü garanti ve taahhütleri nazım hesaplarda takip edilmelidir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde, kurumlarca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kurumlara veya kişilere verilen teminat mektuplarının izlenmesi için 914-Verilen Teminat Mektupları Hesabının kullanılacağına hükmedilmiştir.

Isparta Belediyesince, Asliye Hukuk Mahkemesine teminat olarak verilen 26/01/7 tarih ve 570.000 TL tutarlı, 11.01.2017 tarih ve 3.000.000 TL tutarlı, 28.12.2016 tarih ve 750.658 TL tutarlı Ziraat Bankası tarafından taahhüt edilen teminat mektupları nazım hesaplara kaydedilerek bilanço dipnotlarında yer almalıdır.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak Isparta Asli Hukuk Mahkemesine verilen 26.01.2017 tarih ve 570.000,00 TL, 11.07.2017 tarih 3.000.000,00 TL ve 28.12.2016 tarihli 750.658,00 TL değerindeki Banka Teminat Mektupları 06.05.2019 tarihinde 5958-5959-5960 yevmiye numaraları muhasebe işlem fişi ile kayıt altına alınmıştır. İdaremizce başkaca verilen teminat mektupları olması durumunda bulgu maddesindeki hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 26.01.2017 tarih ve 570.000,00 TL tutarlı, 11.07.2017 tarih 3.000.000,00 TL tutarlı ve 28.12.2016 tarihli 750.658,00 TL tutarlı Banka Teminat Mektuplarının 06.05.2019 tarihinde muhasebe kayıtlarına alındığı bildirilmiştir. Ancak ilgili muhasebe ilgili muhasebe kayıtları 2019 yılında yapıldığından, rapor ekinde yer alan 2018 yılı mali tabloları ile ilgili bulgu konusu hatalı kayıtların düzeltilmesine yönelik bir sonuç doğurmamaktadır. Bu nedenle 2018 yılı mali tablolarında Verilen Teminat Mektupları Hesabı 4.320.658 TL eksik görünmektedir.

BULGU 3: İhaleyle Verilen Halk Otobüsü Hatlarında Kira Süresinin Belirlenmemesi

Isparta Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren ve ihale ile verilen halk otobüslerinin kiralamasında süre belirtilmediğinden süresiz olarak faaliyette bulundukları görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin;

(f) fıkrasında "*Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek*".

(p) fıkrasında, "*Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."* Belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

Yine aynı maddenin devamında "*Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir."* denilmek suretiyle toplu taşıma hakkının üçüncü kişilere devrinin şartları hüküm altına alınmıştır.

Belediyeye ait olan ulaşıma ilişkin hakların, ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak ve belirli bir süre konulmak

www.balioglu.net

suretiyle verilmesi gerekmektedir. Bu yetki belediye adına belediye meclisine aittir. Belediye meclisince bu yönde alınan karara uygun olarak ve bu kararda verilen yetki çerçevesinde ihale işlemleri belediye encümenince yapılır.

Danıştay 13. Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararında; "*Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yılla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu anlaşılmakta ve toplu taşıma hizmetlerinin ruhsat vermek suretiyle yerine getirilmesi usulünde ise ruhsat verilecek sürenin, tespit edilen muhammen bedelin yıllık mı yoksa ruhsat verilen süre için mi öngörüldüğünün, yıllık olarak tespit edilmiş ise her yıla ilişkin artış oranının nasıl belirleneceğinin vb. hususların açık bir şekilde ortaya konularak söz konusu ihalenin yine Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiği, toplu taşıma hizmetlerinin gördürülmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde verilecek olan ruhsatın süresiz bir şekilde verilemeyeceği, belli bir süre dâhilinde ruhsat verilmesi gerektiği görülmektedir.*

...

Bu durumda, ilgili mevzuat ve dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; toplu taşıma hizmetinin yerine getirilmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde, süresiz olarak ruhsat vermenin söz konusu olmadığı, belli bir süre dâhilinde ruhsatın verilmesi gerektiği, bu süreye göre muhammen bedelin belirlenmesinin şart olduğu, bu hususlar ortaya konulduktan sonra Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun bir şekilde ihalenin yapılması gerektiği",

Aynı Dairenin Esas No:2011 / 1134, Karar No: 2012 / 2226 Kararında; *"Belediye Meclisince alınan karara dayanılarak Encümence toplu taşıma hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesinin hukuka uygun olduğuna"*

Aynı Dairenin Esas No:2014 / 1735, Karar No: 2014 / 2859 Kararında; *"İdare Mahkemesi'nce; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinde ulaşım gibi kentsel alt yapı ve şehir içi trafik hizmetlerini yapmanın veya yaptırmanın belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayıldığı, yine toplu taşıma yapmanın, bu amaçla otobüs,*

www.balioglu.net

deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemleri kurmanın, kurdurmanın, işletmenin ve işlettirmenin, kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ve ücret tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemenin, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmenin, belediyenin yetki ve imtiyazları arasında olduğu, dava konusu minibüs hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin 08.01.2013 günlü 3 sayılı belediye encümen kararı ile bu karara dayanılarak 04.02.2013 tarihinde ihaleye çıkarılmasına ilişkin işlem 5393 sayılı yasanın 15.maddesinin (f) ve (p) bentlerinin belediyelere verdiği yetki ve imtiyaz hakkı sınırları içinde kararlar olduğu ve bu yönüyle hukuka uygun olduğu, davacı kooperatifin il trafik komisyonu kararları ile kazanılmış haklarının bulunduğu iddiasına yönelik olarak, toplu taşıma hatlarını işletme ve işlettirme imtiyazına sahip olan belediyelere imtiyaz hakkı bedeli veya kira ücreti ödemeden, il trafik komisyonlarının verdiği kararların kazanılmış hak oluşturacağı iddiasıyla toplu taşıma hatlarının bedelsiz kullanımının söz konusu olamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Eskişehir 1. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2013 tarih ve E:2013/86, K:2013/1019 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyerek anılan Mahkeme kararının onanmasına" denilmektedir.

Isparta il merkezi içinde hizmet veren özel halk otobüsü hatlarının 1998 yılından itibaren ihale ile verildiği bu ihalelerde süre belirtilmediği ve yıllar içinde yine ihale ile verilen hatlarla birlikte söz konusu hatlarda çalışan otobüs sayısının 100'e ulaştığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve kararlar birlikte değerlendirildiğinde; İhale ile gördürülmesi gereken işler açısından herhangi bir kazanılmış haktan bahsedilemeyeceği için toplu taşıma hizmetinin 2886 sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ve çalışma süresi 10 yılı geçmemek üzere belirlenerek ihale edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "27.10.1994 yılında şehir içi ulaşımını özelleştirme kura ile 50 adet toplu taşıma ruhsat hakkı özel ve tüzel kişilere 2886 sayılı D.İ.K. ile hak satışı yapılmıştır. Müteakip yıllarda nüfusun artması ve şehrin büyümesi ile arz talep doğrultusunda Belediye Meclis Kararı ile yetkili kılınan Belediye Encümeni ile ihtiyaç olduğu zamanlarda hak satış ihalesi yapılmıştır. Toplu taşıma araç sayısı 102 ye kadar çıkmıştır. Arz talep meselesine göre bu sayı daha da artabilir.

www.balioglu.net

Ancak 5393 Sayılı Belediye Kanununun 15. maddesine bağlı olarak belediyenin asli görevleri devam ettiği için Ruhsat Hakkı verilen ve her yıl düzenli olarak hak sahipleri ile ruhsatlandırma ücretleri alınarak şehir içi taşımacılığının usulüne uygun yapılıp yapılmadığı kontrol ekiplerimiz tarafından kontrol edilmekte, Belediye Meclisinin 05.10.2012 tarih ve 215 nolu toplu taşıma uygulama yönetmeliğine uygun olarak hareket etmeleri sağlanmakta olup, konu ile uyarılarınızı dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta özel halk otobüslerine ilişkin hatların ihale ile verildiği ihtiyaca göre yeni hatların da 2886 sayılı kanuna uygun olarak kiraya verilebileceği ve verilen hatlarda görev yapan otobüslerin toplu Taşıma Uygulama yönetmeliğine uygun olarak denetlendiği ifade edilmiştir.

Bulguda ise ulaşım hizmetlerine ilişkin olarak yapılan sözkonusu ihalelerde süre belirlenmediği ifade edilerek mevzuat ve yargı kararları göz önünde bulundurularak otobüs hatlarının kiralanmasında belirli bir süre öngörülmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca bu kondaki yargısal içtihatlarda, ihalede herhangi bir süre öngörülmemişsebu sürenin 10 yıl olarak kabul edilmesi gerektiği benimsenmiştir.

www.balioglu.net

1994 yılında 50 adet toplu taşıma ruhsat hakkı verilen kişilerin 22 yıldır bu hakkı kullanmaya devam ettiği ilave 52 adet ruhsatın da yine 10 yıllık süre gözetilmeden verildiği idarece kabul edilmiştir. Toplu taşıma hizmetinin 2886 sayılı Kanun'da belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ve çalışma süresi 10 yılı geçmemek üzere belirlenerek ihale edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Başkanlık Makamınca Yapılması Gereken Temsil Ağırlama Giderlerinin, Başka Harcama Birimleri Tarafından da Yapılması

Belediye Başkanının yetkisinde olan Temsil, Ağırlama, Tören, Tanıtım ve Festival Giderlerinin, bütçelerine ödenek konulmak suretiyle diğer harcama birimleri tarafından da yapıldığı tespit edilmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediye Giderleri*" başlıklı 60'ıncı maddesinde, temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri, belediyenin giderleri arasında sayılmıştır.

"*Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri*" başlıklı 38'nci Maddesinde ise bütçede temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneğin, münhasıran belediye başkanı tarafından kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak, yine Belediye Kanunu'nun "*Yetki Devri*" başlıklı 42. Maddesinde;

"Belediye başkanı, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, yöneticilik sıfatı bulunan belediye görevlilerine devredebilir." Denilmek suretiyle, belediye başkanının bazı yetkilerini devredebileceği belirtilmiştir.

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, Temsil Ağırlama Giderleri Bütçesi, sadece, belediye başkanlık makamını temsiline yetkili olan belediye başkanı tarafından veya yetki devri yapılan başka bir harcama yetkilisi tarafından kullanılabilecektir. Konaklama, ağırlama, çeşitli basım, yayım, tanıtım, organizasyon gibi temsil ve ağırlamaya ilişkin giderlerin, belediye başkanı ya da yetki devrinde bulunduğu başka bir harcama yetkilisi tarafından, Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Bütçesi tertibinden yapılması gerekmektedir.

Ancak; Kültür Müdürlüğü Bütçesinin ilgili harcama kodlarına, Temsil ve Tanıtım Giderleri adı altında ödenek konularak bu ödenekten harcama yapılması sonucu anılan mevzuat hükümlerine aykırı hareket edilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü; Belediye Başkanın yetkisinde olan Temsil, Ağırlama, Tören, Tanıtım ve Festival Giderlerinden Temsil ile ilgili ödemeler bundan sonraki süreçte başkanlık tarafından yapılacaktır. Öneriler dikkate alınıp mevzuata uygun gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü; Başkanlık Makamının yetkisinde olan Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon giderlerinin; tanıtım ile ilgili ödemeler bundan sonraki süreçte başkanlık tarafından yapılacaktır, öneriler dikkate alınıp mevzuata uygun gerekli hassasiyet müdürlüğümüz tarafından gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve öneriler dikkate alınıp gerekli hassasiyet gösterileceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınmazların İhale Olmaksızın İşgalci Konumunda Bulunan Kişilere Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

Belediye'ye ait taşınmazlar ile park alanı, yeşil alan, meydan, kaldırım gibi tapuda kamuya terk edilen yerlerin incelenmesi neticesinde; Belediyeye ait bir kısım mülk ve işletmeler ile kamuya terkini yapılan bazı yerlerin herhangi bir ihale yapılmadan bir kısım kişi ve şirketler tarafından işgal edildiği, bu işgalcilerin söz konusu yerlerden çıkarılmadığı, bunun

yerine geçmişe dönük olarak tespit edilen ecrimisillerin kira gibi uygulanarak işgallerin devam ettiği, bu suretle mevzuata aykırı hareket edildiği tespit edilmiştir.

Ecrimisil bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir yöntem de değildir. İşgale uğrayan ve sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmazlar için fuzuli şagilden bunun bedelinin bir tazminat suretinde alınmasıdır. İşgal edilen taşınmaz malın tahliyesi için mülki amire talepte bulunulması ve mülki amirce söz konusu taşınmazın 15 gün içinde tahliye ettirilmesi esastır. İşgal eden kişinin ödemesi için tespit edilen ecrimisil bedelinin kira ödemesi gibi değerlendirilerek geleceğe dönük olarak uygulanması, 2886 sayılı Kanun'un satış ve kiralamalarda ihale yoluna gidilmesi gerektiğini ifade eden amir hükümlerine aykırıdır.

Yapılan incelemelerde, tespiti yapılabilen toplam 97 adet yerin (arsa, park alanı, yeşil alan, meydan, kaldırım vs.) fuzuli şagiller tarafından işgal edildiği, kurumun bunları tahliye yoluna gitmediği, bunun yerine ecrimisil uygulamasının kira uygulamasına dönüştürülerek aylık ecrimisiller alındığı ve işgallerin devam ettirildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere, idareye ait veya idarenin yetki ve sorumluluk bölgesinde bulunup da kamuya terkini yapılan taşınmazlarda herhangi bir işgal vuku bulduğunda söz konusu yerler için ecrimisil tespit edilerek geriye doğru 5 yılı geçmeyecek şekilde ecrimisil tahsil edilirken diğer yandan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca konu mülki amire intikal ettirilerek söz konusu taşınmazın tahliyesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İşgaliyelik yerler hakkında Sayıştay Başkanlığının Sayıştay Denetim raporunda mevcut işgaliyelik yerlerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanun'unda ön görülen esas ve usullere göre yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna istinaden (194 kişi) işgaliyecilerimizin sözleşmelerinin yenilenmeyeceğine dair encümen kararı alınmış, ayrıca işgaliyecilere sözleşmelerinin yenilenmeyeceğine ve yerleri boşaltmalarına dair tebligatlar yapılmıştır.

194 adet işgalcinin 70 tanesi 2886 D.İ.K'in hükümlerine göre ihale ile kiraya verilmiş olup, 28 işgalcinin kullanmış olduğu park alanı olarak düzenleme yapılmış ve ihaleye çıkarılmayacaktır, 3 tanesi Belediyemiz bünyesinde bulunan Müdürlükler tarafından kullanılmaktadır. Kalan işgaliye olarak kullanılan alanlar için 2886 D.İ.K. hükümlerine göre kiralama ihale çalışmaları devam etmektedir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulguda belirtilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli işlemlere devam edileceği bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kira Süresi Sona Eren Bazı Taşınmazların Ecrimisil Alınarak Kullandırılmaya Devam Ettirilmesi

Kira süreleri sona eren belediye mülkiyetindeki bazı taşınmazların yeniden ihale yapılmaksızın ecrimisil karşılığında aynı kişilere kullandırıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun Kapsam başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, söz konusu taşınmazların süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise belediye encümenine verilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmektedir. Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; Belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanun'unda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilebileceği, yenileme işlemlerinin aynı usuller çerçevesinde yapılabileceği ve ecrimisil yönteminin bir kiralama yöntemi olmadığı değerlendirilmektedir.

Belediyenin taşınmazlarının incelenmesi sonucunda; kira süreleri sona eren 6 adet

taşınmazın, tahliye edilmeyerek aynı kişilere aylık ecrimisil bedeli karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir. 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre; ecrimisilin kira niteliğine dönüştürülmemesi gerekmektedir. Belediyenin, ilgili taşınmazlarını Kanun'a uygun olarak ihale usulüyle kiraya vermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında;

SÜRESİ BİTEN KİRACILAR

S.No	Adı Soyadı	Adres	Süre Bitimi		
1	ARC REKLAM ENS.İNŞ.GIDA SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	OTOBÜS DURAKLARI	09.11.2014		TAHLİYESİNE YÖNELİK BÜTÜN DAVALAR SONUÇLANIP KESİNLEŞMİŞTİR. TÜM REKLAM PANOLARI BELEDİYEMİZE TESLİM EDİLMİŞTİR.
2	HUZURLU PETROL LTD.ŞTİ.	Y.SANAYİ ALTI KARAYOLLARI BİT	31.12.2016	MAHKEMELİK	KİRACILIĞIN TESPİTİ DAVASI RED OLDU. HUZURLU PETROL LTD.ŞTİ. NİN BELEDİYE ALEYHİNE AÇMIŞ OLDUĞU DAVA, BELEDİYEMİZ LEHİNE SONUÇLANMIŞTIR. İSTİNAF İNCELEMESİNDE TAHLİYE İŞLEMİ YAPILACAKTIR.
3	ÇTN PETROL ÜRÜN. İNŞ. OTO. GIDA HIRD. TURZ.SAN.TİC.A.Ş.	YENİ GARAJ PETROL OFİSİ	07.04.2018		TAHLİYE YÖNLÜ NOTERDEN İHTARNAME ÇEKİLMİŞTİR. TAHLİYE İŞLEMLERİ İLE İLGİLİ HUKUKİ SÜREÇ BAŞLATILACAKTIR.
4	CANDOĞAN LTD.ŞTİ.	DEMİR KÖPRÜ ALTINDA SPOR KOMP	31.12.2012	MAHKEMELİK	HUKUKİ SÜREÇ DEVAM ETMEKTEDİR.
5	TE NAK. PET. TURZ.GIDA İNŞ. OTO.TARIM MAD. SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	DAVRAZ MH.3965-397-3972-5928 SOKAKLAR ARASINDA KALAN SPORTİF AMAÇLI ALAN	28.11.2018		TAHLİYE YÖNLÜ NOTERDEN İHTARNAME ÇEKİLMİŞTİR. TAHLİYE İŞLEMLERİ İLE İLGİLİ HUKUKİ SÜREÇ BAŞLATILACAKTIR.
6	IYAŞ ISP. GIDA SAN.TİC.A.Ş.	YENİ OTOGAR YANI PARK 702 ADA 145 VE 136 PARSELLERDE PARK ALANI(TOPLAM 9378 M2)	22.04.2018	MAHKEMELİK	PARK ALANI TAHLİYE EDİLMİŞTİR. İDARİ BİNA-CAFE OLAN BİNA İLE İLGİLİ BELEDİYE ENCÜMEN KARARI İPTALİNE İLİŞKİN DAVA 20.11.2018 TARİH VE 1158 K. NOLU ISPARTA İDARE MAHK. 2018/1806 E. SAYILI DOSYADAN DEVAM ETMEKTE OLUP, VALİLİKÇE TARAFIMIZDAN YAPILAN TAHLİYE BAŞVURUSU, BU DAVA GEREKÇE GÖSTERİLEREK ŞİMDİLİK REDDEDİLMİŞTİR.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve gereğinin yapılacağı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediye tarafından, mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye Gelir Tarifesinde yer verildiği ancak söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden çıkarılan ve 27.12.2012 tarih ve 28510 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'e göre; işletmeciler, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan haklar karşılığında, bu yönetmelikte belirtilen tarifeler esas alınarak geçiş hakkı sağlayıcısına ücret ödeyecektir.

www.balioglu.net

Bu amaçlarla işletmelerle, mülkiyet sahibi ve geçiş hakkı sağlayıcıları arasında anlaşma yapılacağı ve geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şekli, geçiş hakkına ilişkin anlaşmada yer alacağı, yine aynı Yönetmelikte ifade edilmektedir.

Yönetmeliğin "Geçiş Hakkı Ücretleri" başlıklı 9'ncu maddesinde Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı, tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatların, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edileceği, ilk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretlerinin; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edileceği hususları belirtilerek geçiş ücretlerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Aynı Yönetmelikte işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin

anlaşmaları, Yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmeliğe eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili işlemleri yapılmamıştır. Oysa ilgili işletmelerden, yönetmelik ekinde belirtilen tarife uyarınca, altyapı geçiş hakkı bedelinin alınması gerekmektedir. Dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "27.12.2012 tarihli ve 28510 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik gereği ilimiz mücavir alan sınırları içerisinde telekomünikasyon altyapı kazılarını yapan Türk Telekom A.Ş. ile Belediyemiz aynı yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda anlaşma yapmış ve yapılan bu anlaşma gereği Türk Telekom A.Ş.'den ek'te sunulan şekilde aynı yönetmelik tarihinden itibaren geçmişte alınmamış olan yatırımların da geçiş hakkı ücretleri tahsil edilmiştir.

www.balioglu.net

Geçiş hakkı ücretlerinin birim fiyatları, belediye tarife komisyonumuzca, aynı yönetmeliğe 01.01.2014tarihinden itibaren geçerli olmak üzere eklenen geçiş hakkı ücret tarifesinin, yönetmelikte belirtildiği gibi her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan üretici fiyatları endeksi (ÜFE) oranında arttırılması ile tespit edilmiştir.

Yönetmeliğin yayınlanma tarihinden itibaren belediyemizce alınmamış olan geçiş hakkı ücretleri de Türk Telekom A.Ş.'den tahsil edilmiştir. Geçmiş tarihlerdeki geçiş hakkı ücretlerinin tahsilinde de 2019 yılı geçiş hakkı ücreti tarifesi fiyatları uygulanmış ve ekte sunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edilmiş Yönetmelik gereği yapılması gereken tahakkuk işlemlerinin yapıldığı ve tahsilat işlemlerine başlandığı ifade edilmiştir. Bulgu konusu husus önümüdeki denetim dönemlerinde takip edilecektir.

BULGU 8: Belediye Başkanına Ortak Projelere İlişkin Genel Yetki Verilmesi

Isparta Belediye Meclisi tarafından, Belediye Kanunu'nun 75'nci maddesi uyarınca yapılacak ortak projeler ve bu madde kapsamında yapılacak protokoller konusunda Belediye başkanına genel bir yetki verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Diğer Kuruluşlarla İlişkiler başlıklı 75'nci maddesinde

"*Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;*

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.

c) (Değişik: 12/11/2012-6360/19 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür." denilmektedir

Mezkûr madde hükmüne göre belediyenin görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda yapacağı işbirliğine ilişkin olarak belediye meclis kararı zorunlu olup belediye meclisi bu madde hükmünden hareketle önüne gelen her bir projeyi değerlendirmek ve uygun görürse protokol için ayrı bir onay vermekle görevlidir. Kanun koyucu tarafından bizzat belediye meclisine verilen bu yetkinin başka bir organa devri mümkün değildir.

www.balioglu.net

Ancak Isparta Belediye Meclisinin 09.11.2018 tarih ve 183 nolu kararında aynen "*5393 sayılı Belediye kanununun 75'nci maddesinde yer alan kuruluşlarla aynı kanunun 14'ncü maddesinde yer alan hizmetler için yapım ve ortak hizmet projeleri ile kaynak aktarımı yapılabilmesi ve protokol yapılması için Başkanlık makamına yetki verilmesi komisyonumuzca uygun bulunmuştur.*

Meclisimizce yapılan müzakereler sonunda 1 çekimser 27 kabul oyu kullanılarak oy birliğiyle kabul edilmiştir." Denilmiştir.

Görüleceği üzere belediye meclisi tarafından alınan bu karar, bizzat meclisin yetkisinde olan bir hususun belediye başkanının yetkisine bırakılması anlamına gelmekte olup belediye kanunun 75'nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca bu kararla, Belediye meclisinin, ortak projelere ilişkin yapılacak kaynak aktarımı, tahsis vb işlemler üzerindeki kontrol yetkisinin ortadan kaldırılmasına sebep olunmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili madde ile ilgili Sayıştay denetçileri tarafından sorgu çıkarılmış olup, temyiz kurulu tarafından sorgu kaldırılmıştır. Uyarılarınız dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta neden 5393 sayılı Kanunun 75 maddesine istinaden protokol yapılmasına gerek duyulduğu özetlenmiştir. Cevapta belirtilen sorgu 2017 yılı işlemlerine ilişkin olarak gerçekleştirilen denetimler esnasında Belediye Meclisi tarafından verilen yetkiye dayanılarak gerçekleştirilen işlemlerin kamu zararı olarak değerlendirilmesi neticesinde ortaya çıkmıştır. Ancak Sayıştay yargılamasının konusu ile bulgumuzda dile getirilen yetki verme işlemi birbirinden ayrı olup sözkonusu husulara ilişkin bir cevap verilmemiştir. Mezkûr madde kapsamında yapılacak işbirliğine ilişkin olarak belediye meclis kararı zorunludur. Belediye meclisi bu madde hükmünden hareketle önüne gelen her bir projeyi değerlendirmek ve uygun görürse protokol için ayrı bir onay vermekle görevlidir. Kanun koyucu tarafından bizzat belediye meclisine verilen bu yetkinin başka bir organa devri mümkün değildir

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

ISPARTA BELEDİYESİ 2018 YILI BİLANÇOSU (TL)			
A K T İ F		**P A S İ F**	
	2018(Cari Yıl)		2018(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	**158.537.330,59**	**III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**58.943.266,58**
10 HAZIR DEĞERLER	**15.171.763,55**	**30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**5.696.028,14**
102 BANKA HESABI	11.334.815,80	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	5.696.028,14
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	3.836.947,75	**32 FAALİYET BORÇLARI**	**25.813.077,60**
12 FAALİYET ALACAKLARI	**84.370.122,51**	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	25.813.077,60
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	614.568,01	**33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**10.075.497,05**
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	79.564.998,64	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.821.378,41
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	3.778.330,46	333 EMANETLER HESABI	8.254.118,64
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	412.225,40	**36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**12.796.667,83**
13 KURUM ALACAKLARI	**6.122.986,00**	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	6.384.355,74
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	6.122.986,00	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	2.299.822,43
14 DİĞER ALACAKLAR	**974.064,82**	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	265.382,65
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	974.064,82	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	408.477,47
15 STOKLAR	**5.874.331,04**	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	3.438.629,54
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	5.836.197,96	**37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**3.664.292,28**
157 DİĞER STOKLAR HESABI	38.133,08	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.664.292,28
16 ÖN ÖDEMELER	**744.536,69**	**38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**897.703,68**
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	549.507,40	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	897.703,68
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	195.029,29		
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	**45.279.525,98**	**IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**43.477.734,13**
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	45.279.525,98	**40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**1.750.000,00**
		400 BANKA KREDİLERİ HESABI	1.750.000,00
II- DURAN VARLIKLAR	**395.626.994,11**	**43 DİĞER BORÇLAR**	**14.763.235,43**
22 FAALİYET ALACAKLARI	**3.624.093,49**	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	7.040.098,34
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	3.624.093,49	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	7.723.137,09
24 MALİ DURAN	**102.152.600,09**	**47 BORÇ VE GİDER**	**26.884.498,70**

www.balioglu.net

VARLIKLAR			KARŞILIKLARI	
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	20.745.845,38		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	26.884.498,70
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	82.584.936,08		**48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**80.000,00**
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	-1.178.181,37		481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	80.000,00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**289.850.300,53**			
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	29.179.083,72		**V- ÖZ KAYNAKLAR**	**451.743.323,99**
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	90.098.800,90		**50 NET DEĞER**	**202.561.116,54**
252 BİNALAR HESABI	43.859.415,31		500 NET DEĞER HESABI	202.561.116,54
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	15.716.977,44		**57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**200.207.532,49**
254 TAŞITLAR HESABI	11.347.633,91		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	200.207.532,49
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	10.240.398,19		**58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-36.451.538,79**
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-21.193.912,33		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-36.451.538,79
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	110.593.260,68		**59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**85.426.213,75**
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	8.642,71		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	85.426.213,75
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**0**			
260 HAKLAR HESABI	60.286,05			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-60.286,05			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	**0**			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	75.201,44			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-75.201,44			
	==========			==========
Aktif Toplam	**554.164.324,70**		**Pasif Toplam**	**554.164.324,70**
	A K T İ F L E R			**P A S İ F L E R**
	2018(Cari Yıl)			2018(Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	**92.049.644,63**		**IX- NAZIM HESAPLAR**	**92.049.644,63**
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	**9.442.529,08**		**91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI**	**9.442.529,08**
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	9.442.529,08		911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	9.442.529,08
92 TAAHHÜT HESAPLARI	**82.607.115,55**		**92 TAAHHÜT HESAPLARI**	**82.607.115,55**
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	82.607.115,55		921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	82.607.115,55
	==========			==========
Genel Toplam	**646.213.969,33**		**Genel Toplam**	**646.213.969,33**

www.balioglu.net

ISPARTA BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (TL)					
Hesap Kodu	**Yardımcı Hesaplar** 1	**GİDERİN TÜRÜ**	**BORÇ**	**ALACAK**	**BAKIYE**
		GİDERLER TOPLAMI	**0**	**0**	**0**
630	1	Personel Giderleri	46.016.457,80	0	46.016.457,80
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.437.798,26	0	7.437.798,26
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	107.609.768,05	0	107.609.768,05
630	4	Faiz Giderleri	395.643,76	0	395.643,76
630	5	Cari Transferler	2.530.782,96	0	2.530.782,96
630	7	Sermaye Transferleri	976.862,14	0	976.862,14
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	10.111.345,85	0	10.111.345,85
630	13	Amortisman Giderleri	5.010.314,41	0	5.010.314,41
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	26.914.522,32	0	26.914.522,32
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	316.619,00	0	316.619,00
		GİDERLER TOPLAMI	**207.320.114,55**	**0**	**207.320.114,55**

Hesap Kodu	**Yardımcı Hesaplar** 1	**GELİRİN TÜRÜ**	**BORÇ**	**ALACAK**	**BAKIYE**
		GELİRLER TOPLAMI	**0**	**0**	**0**
600	1	Vergi Gelirleri	2.789.073,99	30.223.844,58	27.434.770,59
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.053.254,00	80.447.567,90	75.394.313,90
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	100	361.716,00	361.616,00
600	5	Diğer Gelirler	365.755,84	159.734.808,99	159.369.053,15
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	30.186.574,66	30.186.574,66
		GELİRLER TOPLAMI	**8.208.183,83**	**300.954.512,13**	**292.746.328,30**
		FAALİYET SONUCU	**207.320.114,55**	**292.746.328,30**	**85.426.213,75**

www.balioglu.net

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Kayıtlı Belediye Alacaklarının Tahsil Edilememesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Yasal sürecin takip edildiği görüldüğünden bulgu konusu yapılmamıştır.
4734 Sayılı Kanunun 22'nci Maddesinin (a) Bendi Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara ve Hizmetlere İlişkin Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Piyasa araştırma işlemleri yapılmaya başlanmıştır. Bulgu konusu yapılmamıştır.
4857 sayılı İş Kanununa Tabi Olarak Çalışan İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması ve Kullanılmayan Yıllık İzin Ücretleri İçin Karşılık Ayrılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Personele izin verilmesi konusunda tespit doğrultusunda işlemler yapılmıştır.
Bazı İşyerlerine İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat Harcının Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Örneklem seçilen iş yerleri ilan reklam, iş yeri açma çalışma ruhsatları ve ÇTV açısından kontrol edilmiş olup yüzde doksanın üzerinde işlemlerin sağlıklı gerçekleştirildiği görülmüş olup bulgu konusu yapılmamıştır.

www.balioglu.net

Bütçe Tahminlerinin Gerçekçi Olarak Oluşturulmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	%73 gider gerçekleşmesi yerine gtirilmiş olup bulgu konusu yapılmamıştır.
Çevre Temizlik Vergisinin Eksik Tahsil Edilmesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Yasal süreçlere ve takip işlemlerine devam edilmiştir.
Eğlence Hizmeti Sunan İşletmelerden Tahsil Edilen Eğlence Vergisinin Düşük Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Yasal süreçlere ve takip işlemlerine devam edilmiştir.
İç Kontrol Sisteminin Kurulmamış Olması	2017	Yerine Getirilmedi	İç kontrol sisyemine ilişkin değerlendirme kısmında ele alınmış ve rapora eklenmiştir.
İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Tutarı ve Tahsilat Oranının Düşük Olması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Örneklem seçilen iş yerleri ilan reklam, iş yeri açma çalışma ruhsatları ve ÇTV açısından kontrol edilmiş olup yüzde doksanın üzerinde işlemlerin sağlıklı gerçekleştirildiği görülmüş olup bulguya alınmamıştır.
Mevzuatta Yer Alan Parasal Sınırların Altında Kalacak Şekilde İhtiyaçların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi İle Karşılanması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Doğrudan temin listesi incelenmiş olup 2018 yılında bulgu konusu hususlara rastlanmamıştır.
Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	İlgili kurumlara talepte bulunulmuş ancak gerekli bilgiler elde edilemediğinden bulgu konusu husus yerine getirilememiştir.

www.balioglu.net

Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarının Mevzuata Uygun Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanakları" Bölümünde 1 nolu Bulgu ile konu yapılmıştır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ISPARTA BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **41**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **41**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **42**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **42**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **42**

6. **DENETİM BULGULARI** **44**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri 43
Tablo 2: Stratejik Hedefle İlgi olmadığı Değerlendirilen Göstergeler Tablosu 44
Tablo 3: İyi Tanımlanma Kriterini Sağlamadığı Değerlendirilen Göstergeler Tablosu 45
Tablo 4: Stratejik Amaçla İlgisiz Olduğu Düşünülen Hedefler 46
Tablo 5: Ölçülebilir Olarak Belirlenmeyen Hedef ve Gösterge Tablosu 49

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Bazı Göstergelerin Hedefle İlgili Olmaması

2. Bazı Göstergelerin İyi Tanımlanmamış Olması

3. Bazı Hedeflerin Amaçlarla İlgili Olmaması

4. Stratejik Planda "Tüm Amaç ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosu"na Yer Verilmemiş Olması

5. Hedef ve Göstergenin Ölçülebilirlik Kriterini Karşılamaması

6. Performans Hedefi ile Faaliyet Maliyetleri Tablolarının Açıklama Bölümlerine Yer Verilmemesi

7. Faaliyet Raporunda Hedef Gerçekleşmelerindeki Sapma Nedenlerinin Rasyonel Gerekçelerle Açıklanmaması

8. Veri Toplama ve Analizini İçeren Yeterli Bir Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Isparta Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Isparta Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

Kamu İdaresinin 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 Yılı Performans Programı ve 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak sunum ve içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bazı düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

www.balioglu.net

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Isparta Belediyesi'nin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Isparta Belediyesinin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

İlgili Doküman	Denetim Kriteri	Tanım
Stratejik Plan, Performans Programı, Faaliyet Raporu	Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
	Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
	Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
Stratejik Plan, Performans Programı	Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
	İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
	Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
	İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Faaliyet Raporu	Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
	Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
	Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Veri Kayıt Sistemi	Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2014–2018 Yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı, ilgili dokümanların denetim bulguları bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı raporlama gereklilikleri ile denetim kriterlerine kısmen uyduğu; performans ölçmek için kurumda kullanılan sistemin değerlendirilmesi sonucunda ise, performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış bir sistemin kurulmadığı; performans bilgisinin nasıl üretileceğini düzenleyen bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesinin bulunmadığı görülmüş; bu durumun çeşitli riskler barındırdığı değerlendirildiğinden veri kayıt sistemlerinin hedef ve göstergeye göre performansı ölçme ve raporlama amacına uygun olacak şekilde düzenlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmelere göre, Kurumun, Stratejik Plan, Performans Programın ve Faaliyet Raporunu hazırlarken mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterler konusunda daha özenli olması; Performans Programının, Stratejik Planın yıllık dilimler itibariyle uygulaması olduğunu göz önüne alarak performans hedeflerini daha iyi tanımlaması; hedeflerin, çıktı odaklı, göstergelerin ise, ölçüm yapmaya müsait ve anlaşılır olmasını sağlaması; hedef-amaç bağlantısının iyi kurulması, amaca hizmet etmeyen hedeflere yer vermemesi; kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye

taşıyabilmesi için veri kayıt sistemlerine yönelik gerekli düzenlemeleri yapması, yetki ve sorumlulukları da yazılı olarak belirlemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Bazı Göstergelerin Hedefle İlgili Olmaması

Stratejik planda yer alan bazı göstergelerin stratejik hedefle ilgili olmadığı bu nedenle ilgililik kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda; performans göstergelerinin gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılacağı belirtilmiştir. Buna göre, performans göstergesinin hedefe ne ölçüde ulaşıldığını ortaya koyabilmesi için, söz konusu stratejik hedefle doğrudan ilgili olması gerekmektedir.

Stratejik Planda yer alan ve aşağıda tablo halinde listelenen göstergelerin ait olduğu stratejik hedefle ilgili olmadığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 2: Stratejik Hedefle İlgi olmadığı Değerlendirilen Göstergeler Tablosu

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Gösterge	Değerlendirme
Amaç 4.1: Park, bahçe ve yeşil alanların fonksiyonları artırılarak her yaş grubuna uygun hale getirilmesi, nitelik ve niceliğinin artırılması	**Hedef 4.1.1** Yeni park ve yeşil alanlar oluşturarak kişi başına düşen ağaç-yeşil alan miktarını her yıl artırmak, mevcut alanların sürekliliğinin sağlanması, sağlıklı yaşam alanlarının oluşturulması	Yüksek Aydınlatma Direği (Projektörlü) (Adet)	"Yüksek Aydınlatma Direği (Projektörlü)" göstergesinin hedefle ilgisi bulunmamaktadır.
Amaç 5.1 : Şehrin gelecekte sahip olacağı nüfus yoğunluğu dikkate alınarak planlı, akıcı, kaliteli, güvenli ve düzenli bir ulaşımın sürekliliğini sağlamak.	**Hedef 5.1.2** 2014-2018 yılları arasında 4 adet katlı otopark yapılacaktır	Otopark Yıllık Doluluk Oranı	Her iki göstergede hedefle ilgisizdir.
		Otoparktan Faydalananların Şikayet Sayısı	
Amaç 6.1 : Kentin doğal, tarihi ve kültürel mirasına saygılı bir anlayışla sosyal, ekonomik ve fiziksel gelişime yön vererek yaşanabilir bir kent oluşumuna katkı sağlamak	**Hedef 6.1.1** Şehrin tamamında kaçak yapılaşmayı önlemek, Şehrin tamamında sosyal donatı alanlarının oluşturulması, nazım imar planının 18.madde uygulamaları yapılması	Konut sayısı (Adet)	"Konut sayısı (Adet)" göstergesinin hedefle ilgisi bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Planda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki Stratejik Planda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Yeni Stratejik planın bulgumuz konusu husus dikkate alınarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Bazı Göstergelerin İyi Tanımlanmamış Olması

Stratejik planda yeralan bazı göstergelerin iyi tanımlama kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda, hedeflerin yeterince açık ve anlaşılabilir ayrıntıda olması ve zaman çerçevesinin belli olması gerektiği ifade edilmiştir. İyi tanımlanma, göstergenin açık ve net bir tanımının olmasını gerektirir.

www.balioglu.net

Stratejik Plan üzerinde yapılan incelemeler neticesinde aşağıda yer verilen hedef ve göstergelerin iyi tanımlanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: İyi Tanımlanma Kriterini Sağlamadığı Değerlendirilen Göstergeler Tablosu

Stratejik Amaçlar	Stratejik Hedefler	Gösterge	Değerlendirme
Amaç 4.1: Park, bahçe ve yeşil alanların fonksiyonları artırılarak her yaş grubuna uygun hale getirilmesi, nitelik ve niceliğinin artırılması	**Hedef 4.1.2** Gerekli ihtiyaçları tespit etmek ve gereken malzemeleri temin etmek	Özel Malzeme alımları (TL)	Hedef ve gösterge iyi tanımlanmamıştır. "Gereken ihtiyaçlar, gereken malzemeler ve özel malzeme" ifadeleri ile ne tür malzemeler kastedildiği anlaşılamamaktadır.
Amaç 6.1 Kentin doğal, tarihi ve kültürel mirasına saygılı bir anlayışla sosyal, ekonomik ve fiziksel gelişime yön vererek yaşanabilir bir kent oluşumuna katkı sağlamak	**Hedef 6.1.1** Şehrin Tamamında kaçak yapılaşmayı önlemek, Şehrin tamamında sosyal donatı alanlarının oluşturulması, nazım imar planının 18.madde uygulamaları yapılması	Ruhsatsız yapı sayısı (Adet)	Göstergede ulaşılmak istenen hedef nicelik olarak ifade edilmediği için iyi tanımlanmamıştır
		Kaçak yapılaşmayı engellemek için kurulan ekip sayısı	

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Planda gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki Stratejik Planda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Yeni Stratejik planın bulgumuz konusu husus dikkate alınarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Bazı Hedeflerin Amaçlarla İlgili Olmaması

Stratejik planda, stratejik amaçlarla ilgili olmayan hedeflerin yeraldığı görülmüştür.

Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda; hedeflerin, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olduğu belirtilmiştir. Buna göre, hedeflerin stratejik amaçla doğrudan ilgili olması gerekmektedir.

Stratejik Planda yer alan ve aşağıda listelenmiş bulunan hedeflerin, stratejik amaçla ilgili olmadığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 4: Stratejik Amaçla İlgisiz Olduğu Düşünülen Hedefler

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Değerlendirme
Amaç 5. 1 Şehrin gelecekte sahip olacağı nüfus yoğunluğu dikkate alınarak planlı, akıcı, kaliteli, güvenli ve düzenli bir ulaşımın sürekliliğini sağlamak.	**Hedef 5.1.1** İmar yollarını açmak ,asfaltsız ve kaldırımsız yol bırakmamak, hizmet tesisleri ve sosyal tesisler yapmak	Hedefin amaçla bulunmamaktadır.
Amaç 6. 1 Kentin doğal, tarihi ve kültürel mirasına saygılı bir anlayışla sosyal, ekonomik ve fiziksel gelişime yön vererek yaşanabilir bir kent oluşumuna katkı sağlamak	**Hedef 6.1.2** Dijital arşiv yapılması, Bilgi ve belgeye ulaşmada kolaylık sağlayabileceği gibi zamandan tasarrufta sağlayacaktır	Hedefin amaçla bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Planda gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki Stratejik Planda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Yeni Stratejik planın bulgumuz konusu husus dikkate alınarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Stratejik Planda "Tüm Amaç ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosu"na Yer Verilmemiş Olması

Isparta Belediyesi 2014-2018 Stratejik Planının incelenmesi sonucunda, yasal bir zorunluluk olarak öngörülmüş olmasına rağmen, "Tüm Amaç ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosu"nun hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunun "Stratejik Planlama" başlıklı 2'nci kısmında "Tüm Amaç ve Hedefleri İçeren Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosu" Stratejik Planda yer alması gereken temel unsurlar arasında sayılmıştır.

Yine aynı Kılavuzun "Maliyetlendirme" başlıklı 6'nci kısmında maliyetlendirme sürecinde temel amacın, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmak olduğu ifade edilmiştir. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kuruluşun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenir. Her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak her bir hedefin tahmini maliyetine ulaşılacaktır. Hedeflerin maliyet tahminin toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir.

Beş Yıllık Tahmini Maliyet Tablosunda belirtilen toplam maliyetlerin elde edilecek kaynaklarla karşılaştırılması gerekmektedir. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. İlk üç yıl için bütçeden tahsis edilecek kaynaklar Orta Vadeli Mali Planda yer almaktadır. Bütçe dışı kaynaklar ile ilk üç yıldan sonraki kaynaklar ise kuruluş tarafından tahmin edilmelidir.

www.balioglu.net

Stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini performans programları oluşturur. Stratejik planlar ve bütçeler arasındaki ilişki performans programları aracılığı ile daha ayrıntılı olarak kurulacaktır. Stratejik planın amaç ve hedeflerini gerçekleştirmeye dönük faaliyet ve projeler ile bunların bütçelendirilmesi performans programında yer alır.

Sonuç olarak her bir hedefi gerçekleştirmeye yönelik her bir projenin bütçe ile ilişkisinin kurulması, bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılması gerekmektedir. Böylelikle bütçelerin performans uygulamasını destekleyen bir yapıya kavuşmasına olanak sağlanabilir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Planda gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki Stratejik Planda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Yeni Stratejik planın bulgumuz konusu husus dikkate alınarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 5: Hedef ve Göstergenin Ölçülebilirlik Kriterini Karşılamaması

Performans programında yeralan bir hedef ve göstergenin ölçülebilir olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin, "*Tanımlar*" başlıklı 3'üncü maddesinde; Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedeflerin "*Performans Hedefi*", performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçların ise "*Performans Göstergesi*" olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla, performans hedeflerinin ölçülebilir olmadığı durumlarda, söz konusu hedeflerin performans göstergeleri ile ölçülebilir duruma getirilmiş olması gerekir.

Isparta Belediyesi 2018 yılı Performans Programında yer alan hedef ve göstergelere ilişkin ölçülebilirlik değerlendirmesi sonucunda aşağıda gösterilen performans hedefi ve

performans göstergesinin ölçülebilirlik kriterini sağlamadığı görülmüştür.

Tablo 5: Ölçülebilir Olarak Belirlenmeyen Hedef ve Gösterge Tablosu

Amaç	Sosyal belediyecilik esaslarına uygun şekilde, hayatını normal yaşam standartlarından mahrum olarak sürdüren vatandaşlarımızın ihtiyaçları ve beklentilerini karşılamaya çalışmak ve toplum gelişimine katkı sağlamak
Hedef	Dezavantajlı kişilerin sosyal entegrasyonu ile istihdam edilebilirliklerin geliştirilmesi
Performans Hedefi	Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ile mücadele konusunda toplumsal farkındalığı gerçekleştirmek, uyuşturucunun bağımlılık yapıcı maddelerin toplumda yaygınlaşmasını önleyici faaliyetler ve bilinçlendirme toplantıları gerçekleştirip yaşanan sorun ve izlenecek yollar için belediye bünyesinde bir danışmanlık bürosu kurulup uyuşturucu ile mücadele konusunda bir yol haritası belirlemek ve Bununla beraber Isparta Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğünde takibi yapılanlardan seçilecek olan 30 kişilik yükümlü(Çocuk-Genç)'nün Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ve Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalları işbirliğiyle Uyuşturucu madde bağımlılığı tedavi hizmetlerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.
Performans Göstergesi	Yoksulluk içerisinde yaşayan, engelli, roman, eski sabıkalı ve ülke içinde yerlerinden edilmiş kişiler gibi kırılgan grupların sosyal dışlanmışlıklarını ortadan kaldırmak amaçlanmaktadır. Ayrıca proje uygulama yerinin çevre koşullarında yaşam standartlarının iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Dezavantajlı kişilerin istihdam edilebilirliğinin, istihdam ve işgücüne katılım oranlarının arttırılması ve bunların işgücü piyasasına girişlerinin kolaylaştırılması Dezavantajlı kişilerin işgücü piyasasına girişlerinin önünde yer alan engellerin ortadan kaldırılması, Dezavantajlı kişilerin işgücü piyasasındaki durumu hakkındaki bilginin arttırılması, İşgücü piyasasında dezavantajlı kişiler ve özel itina gösterilmesi gereken gruplara yönelik ayrımcılığın en aza indirilmesi veya kaldırılması.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan performans programında gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki performans programında gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Konunun önümüzdeki denetim dönemlerinde gözönünde bulundurulması değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Performans Hedefi ile Faaliyet Maliyetleri Tablolarının Açıklama Bölümlerine Yer Verilmemesi

Belediye'nin 2018 yılı performans programında yer alan performans hedefleri ve faaliyet maliyetleri tablolarının açıklama bölümlerine yer verilmediği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde yer alan Performans Hedefi Tablosunun, açıklamalar bölümünde;

"*Performans hedefi tablosu her bir performans hedefi için ayrı ayrı doldurulur. Amaç ve hedef bölümlerinde performans hedefinin ilgili olduğu stratejik amaç ve hedefe yer verilir.*

Performans hedefi bölümünde ilgili performans hedefine yer verilecektir. Açıklamalar kısmında söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçelerine kısaca değinilecektir. Daha kapsamlı açıklamalara ise performans programının metin kısmında yer verilecektir.

Performans göstergelerine ilişkin kısımda söz konusu performans hedefini ölçmek için belirlenen göstergelere yer verilir. Bir önceki yıl gerçekleşme verileri (t-1), içinde bulunulan yıla ilişkin tahmin verileri (t) ve program dönemine ilişkin tahmin verileri (t+1) sütunlarında gösterilir. Açıklamalar kısmında ise performans göstergelerinin belirlenme amaçlarına ve gerek görülen diğer hususlara yer verilecektir.

Faaliyetlere ilişkin bölümde, ilgili performans hedefine ulaşmak için öngörülen faaliyetlere ve bu faaliyetlerin hangi kaynaklardan ve hangi miktarlarda karşılanmasının planlandığına ilişkin bilgilere yer verilir." denilmektedir.

Performans Programı Hazırlama Rehberinde yer alan Faaliyet Maliyetleri Tablosunun açıklamalar bölümünde;

"*Faaliyet maliyetleri tablosu performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından*

www.balioglu.net

ayrı ayrı doldurulacaktır. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimlerince bu tablolar konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilecektir. Açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir." hükümleri bulunmaktadır.

Buna göre, Performans Hedefi Tablosunda yer alan hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçelerine; Faaliyet Maliyetleri Tablosunda ise ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilmesi gerekmektedir. Ancak; Belediyenin performans programında yer alan Performans Hedefi Tabloları ile Faaliyet Maliyetleri Tablolarının bir kısmında açıklama bölümlerine yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan performans programında gerekli hassasiyet gösterilecektir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki performans programında gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Konunun önümüzdeki denetim dönemlerinde gözönünde bulundurulması değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 7: Faaliyet Raporunda Hedef Gerçekleşmelerindeki Sapma Nedenlerinin Rasyonel Gerekçelerle Açıklanmaması

Kurumun 2018 yılı faaliyet raporunda yer alan hedeflere ilişkin olarak meydana gelen bazı sapmaların nedenleri ikna edici gerekçelerle açıklanmamıştır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18'inci maddesinde: Birim ve idare faaliyet raporlarının "Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler" bölümünde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade edilmiştir. İlgili maddede aynen: "*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer*

performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir." ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla hedef gerçekleşmelerinde sapmalar olması durumunda kurum, sapma nedenlerini mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle açıklamalıdır. Kurumca açıklanan bazı sapma nedenlerinin ("İhtiyaç kadar değerlendirilmiştir", "Kamulaştırma yapılacak alanların programları ileri bir tarihe ertelendi", "2017 Yılı içerisinde bitmesi hedeflenen sosyal tesislerin inşaatların devam etmektedir", "Belediyemizin yatırım planlarının öncelikli olması nedeni ile alım gerçekleşememiştir", "2018 yılında Eğitim Amaçlı Diğer Transferlerle ilgili bir çalışma olmamıştır" gibi) ikna edici olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan faaliyet raporunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve hazırlanacak olan bir sonraki faaliyet raporunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Konunun önümüzdeki denetim dönemlerinde gözönünde bulundurulması değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 8: Veri Toplama ve Analizini İçeren Yeterli Bir Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

2018 yılı Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin doğrulanabilirlik kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda, üst yönetim tarafından onaylanmış performans bilgisinin üretilmesine ilişkin bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesinin bulunmadığı, performans hedeflerini ölçmek ve raporlamak için sağlıklı bir veri kayıt sisteminin kurulmadığı görülmüştür.

Veri kayıt sistemi bir performans hedefi veya göstergeye yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği sürecin tamamıdır. Veri kayıt sistemi, performans yönetimi sistemi uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasını sağlar. Kurumların, faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesini ve belirli periyodlarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış bir izleme ve değerlendirme sistemi kurmaları gerekmektedir.

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işlemesi için önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni oluşturulmalı ve performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleşebilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı denetim raporunda yer alan bulgular dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan performans programı ve faaliyet raporunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta bulgumuza iştirak edildiği ve önümüzdeki dönemde gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir. Konunun önümüzdeki denetim dönemlerinde gözönünde bulundurulması değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net